

**„Ki nyer ma?
Játék és muzsika maximum 15 percben”**

Diákakadémia

Tehetségkutató verseny
a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium diákjai számára

Téma

Zene, tudomány, művészet

Témákat részletesen lásd alább!

Bármely témáról készülhet a Diákakadémia pályázati feltételeinek megfelelő előadás, amelyen belül 3-5 perces zenei szemelvények hangozhatnak el élőben vagy felvételtől (akár saját előadást rögzítve). A pályázaton hagyományos írásbeli munkával is indulhatnak a jelentkezők. A címet a jelentkezők adják.

A verseny résztvevői

3-4 fős csapatok nevezését fogadjuk el, akik az alábbi kategóriákba jelentkezhetnek:

- I. kategória: 5-6. osztályosok
- II. kategória: 7-9. osztályosok
- III. kategória: 10-12. osztályosok

A csapatok a megadott kategóriákon belül lehetnek vegyes életkorúak is.

A verseny fordulói

A pályázat formái:

- a) írásbeli pályamunka (a Diákakadémia eddigi, hagyományos feltételei alapján) vagy
- b) kétfordulós kiselőadás (prezentáció), amelynek első fordulóját a munkaközösségek szervezik. A döntőbe a legjobb elődöntős előadások kerülnek, amelyeket ott nagyközönség előtt kell bemutatni, maximum 15 percben, amiben a zenei szemelvény is benne foglaltatik.

Az elbírálás szempontjai minden tantárgy esetében egységesek:

Értékelési szempontok
előadásmód (retorika, érthetőség, zenei minőség)
tudományos – művészi megközelítés, szakszerűség
csapatmunka
bemutató színvonala
előadás arányai, téma- és időtartás
érdekesség

A verseny díjazása

Minden döntőbe jutott csapat a verseny támogatói által följánlott díjat nyer.

Fődíj: nagy értékű ajándékok mindhárom kategória győzteseinek

Határidők

Nevezési határidő: 2015. február 23. (könyvtár)

1. forduló (válogatók): 2015. március 23-27-ig

2. forduló (döntő): 2015. május 6.

Választható pályázati témák

Hittan

1. Milyen zenei műfajokkal és hangszerekkel találkozhatunk az Ó- és Újszövetségben? Válassz néhány példát, amelyeken keresztül bemutatathatod a műfajt és a hangszert (pl. zsoldárok, lant stb.)!
2. Mutasd be a taize-i közösséget; lelkeségük hogyan jelenik meg az énekeikben?
3. Jézus Krisztus valóban szupersztár? Értékelj Webber híressé vált musicaljét! Vesd össze a bibliai történettel! Fogalmazd meg a musical értékeit és vitatható jegyeit!

Magyar

1. Dráma és opera – Schiller: Don Carlos c. tragédiájának és Verdi: Don Carlos c. operájának összehasonlítása
2. Megzenésített versek (klasszikusok és maiak) – a megzenésítés irodalmi és zenei kérdései
3. Zeneszerzők irodalmi műveiben
4. A zenekritika műfaji kérdései
5. Slágerszövegek irodalmi értékelése
6. Rím, ritmus, hangzás – a vers zenéje

Történelem

1. A történelmi események feldolgozása rock-, illetve klasszikus operákban
2. Totalitárius rendszerek és a zene
3. A paraszti élet bemutatása a magyar népdalokban
4. Az Esterházyak udvara és a zene
5. Forradalmak, szabadságharcok a magyar népzeneben

Francia

1. Párizs zenei élete a XIX. században (kánkán, kabaré, operett)
2. Egy francia szonéénekes pályájának és néhány ismert dalának bemutatása
3. A francia nagyopera a XIX. században (Auber, Meyerbeer)
4. Zenei élet XIV. Lajos udvarában (Lully, Charpentier)
5. A francia opera nagymesterei (Bizet, Saint-Saëns, Gounod)
6. Francia zene a XIX-XX. század fordulóján (Debussy, Ravel)

Olasz

1. Itáliai helyszínek az operákban
2. Lakomák és ivászatok az olasz operákban
3. Mozart itáliai utazásai
4. Híres itáliai hangszerkészítők
5. Verdi és Wagner kapcsolata
6. Híres itáliai énekesek művészete
(Válassz az alábbiak közül: Carlo Broschi (Farinelli), Enrico Caruso, Benjamino Gigli, Luciano Pavarotti)
7. Híres olasz filmzeneszerzők és filmjeik:
(Válassz: Nino Rota, Ennio Morricone)

Latin

1. Megszólal a múlt – az aquincumi víziorgona bemutatása
2. Híres lantosok a görög mitológiában (Válassz: Orpheusz, Arion) és továbbélésük az európai kultúrában
3. Az ókori görögök hangszerei és zenéje
4. A líra – az isteni eredetű görög hangszer (története, fajtái, továbbélései)

Angol

1. Angolszász himnuszok (történet, szemléltetés, téma, hasonlóságok/különbségek)
2. Hagyományos népdalok/táncok (pl. skót, ír, Morris, country stb.)
3. Egy angol király/nő udvari zenésze voltam (pl. napló formájában)
4. A musical műfaja (kialakulás, történet, jellemzők) vagy egy konkrét musical bemutatása
5. A jazz és a komolyzene kapcsolata (Gershwin)
6. Spirituálé, gospel a XX. század szórakoztató zenéjében
7. Örökzöld popzene/együttes
8. „Tematikus” zene (pl. háború – világháború, vietnámi háború, hidegháború; úrhajózás stb., aminek angolszász vonatkozása van)

Német

1. Egy német zeneszerző élete (érdekességek az életéből), alkotása, zenéje
2. Német nyelvi országok himnuszainak bemutatása
3. Német nyelvi népzene, néptánc (bajor, tiroli...)
4. Kortárs együttes története, zenéje, szövegeinek tartalma
5. Egy hangszer történetének bemutatása

Matematika

1. Klasszikus zenei formák (periódus, szonátaforma) bemutatása a számokra alapozva
2. Aranymetszés a zenében (egytételes, illetve hosszabb művekben)
3. Hangrendszerek zeneszerzői műhelyekben

Zene a földrajzban, kémiában, biológiában

1. Népzene, néprajz, földrajz. Hasonlítsd össze 2-3 különböző népcsoport hangszereit, népzenei hagyományait!
2. Kemikáliák az operaszínpadon. Méregkeveréstől a füstgépekig.
3. Mi mindenből lehet otthon hangszert készíteni? Film: Hogyan készült? Mit tudsz rajtuk eljátszani?

Fizika

1. Sok zeneszerzőt ihlettek meg a fényjelenségek (Händel: Tűzijáték szvit, J. Haydn: Teremtés oratórium, J. Strauss: Mennydörgés és villámlás polka stb.). Gyűjtsetek össze minél több fényvel kapcsolatos zeneművet és mutassátok be, hogyan lehet egy fizikai jelenséget (pl. fény, villámlás, tűzijáték) a zene nyelvén bemutatni. Fedeztetek föl és mutassatok be összefüggéseket is!
2. Hogyan lehet az elektronikus hang- és fényeffekteket összehangolni? Koncertek élménytechnikája, lézershow és társaik

3. Az elektronikus zene. Hasonlítsd össze a hagyományosan (mechanikusan) és elektronikusan létrehozott zenét, valamint az ehhez szükséges hangszereket minél több szempontból
4. Hogyan „kerül” a zene a rádióba, a CD, MP3, okostelefonos és egyéb lejátszóba?
5. Adjatok elő rövid zeneszámot saját készítésű hangszereken vagy fényorgonán. Ismertessétek a megszólaló hangszerek készítésének munkafolyamatait és működésük fizikáját
6. Csoportosítsátok fizikai szempontok alapján a hangszereket, és mutassatok is be néhány példát

Zene

1. Rajeczky Benjamin munkássága iskolán belül és kívül
2. Ismert klasszikus mű feldolgozása
3. Komolyzenei idézetek a 20. század szórakoztató zenéjében
4. Az acappella műfaj jellegzetességei

Képzőművészet, vizuális kultúra

1. Zenészek ábrázolása fényképeken, régen és napjainkban
Összehasonlító képelemzés előadás formájában
2. Zenélő angyalok. Tallózás a művészettörténet korszakaiban
Egyéni gyűjtőmunka, képes prezentáció, előadás
3. Egy mű születése. Látvány és Zene
Egy zenemű által inspirált festmény vagy grafika születésének folyamata és egy animációban való összekapcsolásuk. Bemutató előadás
4. Videoklip készítése instrumentális zenére
*Fotó, videó, grafika, montázs elemek használatával, max. 3 perc.
Videoklip lejátszása és a munkafolyamatok ismertetése*
5. CD-borító tervezése, kivitelezése
Alkotás létrehozása és egy prezentációban való bemutatása (ötlet, munkafolyamat, hatások ismertetése)

Testnevelés

1. Zene és mozgás a művészi sportágakban
2. A zene mint inspiráció a sportban